

Hellige Kilder i Ribe Amt.

Af Assistent *August F. Schmidt* ved „Dansk Folkemindesamling“.

I det følgende skal gives en kortfattet Fremstilling af det Stof, jeg har kunnet finde, trykt og utrykt, om de *hellige Kilder* i Ribe Amt. Kilderne vil blive nævnt i samme Rækkefølge som Sognene i *Traps Danmark*, hvilket forklarer, at der umiddelbart synes at være lidt tilfældigt over Kildernes Rækkefølge — set fra et geografisk Synspunkt. Vi begynder således ved Varde og ender ved Bramminge efter at have været helt ovre i Nærheden af Kolding; men af mange Grunde er det altid praktisk i en topografisk Oversigtsfremstilling at følge Trap.

Hovedbeskrivelsen af Jyllands Helligkilder er et Håndskrift i Nationalmuseets 2. Afdeling, udarbejdet i 1890'erne af Lærer *J. V. Nissen, Ramten, Djursland* (her forkortet til *N. R.*), der besøgte de fleste jyske Helligkilder omkring 1893. Det er dog senere lykkedes at finde en Del Helligkilder, som han ikke har beskrevet. Endvidere findes en Del utrykt Materiale om Emnet i Dansk Folkemindesamling Kapsel 1906/31 og B 26 (forkortet til DFS 1906/31; B 26). Forøvrigt vil de udførlige Noter vise, hvorfra Oplysningerne om de enkelte Kilder er hentede, som herefter følger.

Hellig Kilde (V. Horne Herred, Varde Landsogn) fandtes Vest for den gamle Studevej tæt ved et Vad og

Blaksmark Kro¹. Nærmere Oplysning om denne Kilde har jeg ikke kunnet finde.

St. Birgittes Kilde (Ø. Horne Herred, Thorstrup Sogn) nævnes i en Indberetning til Ole Worm 1638². 1687 nævnes den i en Indberetning til Resen og hedder da *St. Gertruds Kilde*³. Kilden fandtes i Præstegårdens Eng mellem Åen og Kapelbjærg, hvor St. Birgittes Kapel fandtes. Af Kapellet har der været Spor til den nyeste Tid. Nu ses Kilden næppe, men dens Sted var tidligere begroet med bredbladet Græs, som er særegent for bløde, vandrige Steder. Kildens Hellighed ophørte, da en Mand vadskede sin skurvede Hest i den⁴.

St. Syllatz Kilde (Skads Herred, Starup Sogn) fandtes tæt ved Kirken, måske i Kirkegårdens sydvestre Hjørne. 1638 meddeles, at Kilden besøgtes af syge og Krøblinge, der fik deres Helbred igen, når de havde toet sig i Vandet. Til Gengæld ofrede de „Gaver og Skænk“ (1638)⁵. Omkring 1893 meddeles, at Kildens Hellighed ophørte, da en blind Hest vadskedes i den. Hesten fik sit Syn. Det fortælles også, at det var en skabet Hund, der blev vadsket i Kilden⁶.

Hellig Kilde (Skads Herred, Tjæreborg Sogn) var en lille Kilde ved Foden af „hælle Banke“ mellem Tjæreborg og Opsneum. Vand hentedes derfra til syge Mennesker. Det ansås for at være ligeså godt som den bedste Medicin⁷.

¹ DFS. 1906/31: 2591; opt. 1924.

² Saml. t. J. Hist. og Top. 1 R. X, 4. Danske Saml. 2 R. IV, 89.

³ Resen > Danske Atlas V, 737.

⁴ N. R. 142. Trap³ V, 740. Vestkysten (Dgbl.) 16/10 1922.

⁵ D. Saml. 2 R. IV, 99 (> Oluf Nielsen: Skadst Herred, 180).

⁶ N. R. 147, jfr. L. S. Jespersen: Fra Starup Sogn 1920, 32 ff. smlgn. smsts., 16. Trap³ V, 749. Vestkysten 16/10 1922, 25/1 1923.

⁷ E. T. Kristensen: Danske Sagn III, Nr. 1087. Jfr. Oluf Nielsen: Skadst Herred, 65. Vestkysten 16/10 1922.

St. Folmers [Phalmers] Kilde (Skads Herred, Alslev Sogn) findes ca. 25 Alen Øst for Vejen mellem Alslev Mølle og Toftnæs By i Folmers Mose. Omkring 1893 var Kilden et bundløst Hul, hvorfra metalholdigt Vand uafbrudt strømmede frem, så den skøre Mosebund var i stadig Bevægelse¹. 1638 meddeles, at der ved Kilden var et Hus med St. Folmers Billede i, og ved dette Hus var oprejst et højt Kors, som viste Stedet og Vejen dertil. Men både Huset, Billedet og Korset skal være ødelagt af en Bonde, hvis Børnebørn endnu levede 1638. Bonden skal have tilegnet sig, hvad der fandtes i Huset. 1638 meddeler Præsten endvidere, at Bønderne bruger Vandet uden Overtro mod Hidsighed, indvortes Hævelse i Livet og „saaere Øjne“ og de finder sig lindrede og bedrede derved². Kilden, der sikkert blev besøgt på St. Folmers Dag d. 20. Juli, vanhelligedes, da en skabet Hest blev vadsket i den. I gamle Dage skal mange Mennesker have fundet Helbredelse ved St. Folmers Kilde. I et Sagn, vel sagtens fra Nutidstraditionen, som *H. P. H. Novrup* meddeler³, fortælles om en Kone, der kogte Kødsuppe til Helgenbilledet. Da Markens og Mosens Ejer så Suppen, sagde han lækkersulten til Helgenbilledet: „Nu løber vi om Kap til Gryden for at afgøre, hvem der skal have Suppen; den, der kommer først, hører Suppen til.“ Da Manden løb, blev han bange for Lyden af sine egne Skridt; han troede, den hellige var i Hælene på ham, styrtede op ad Skrænten og kom i Farten til at vælte Gryden, saa Suppen styrtede ud og sved Græsset af. Siden kunde der til

¹ N. R. 146.

² Danske Saml. 2 R. IV, 99. O. Nielsen: Skadst Herred, 197 f. Fra Ribe Amt 1920, 219 f.

³ Fra Ribe Amt 1920, 220.

Straf ikke gro Græs på den skoldede Banke, som derfor hedder Skoldborg eller Skoldbjerg¹.

En Dam findes Sydøst for Alslev indelukt af 6—7 høje lyngklædte Sandbanker; er meget dyb og bliver aldrig tør. Stedet er øde og skummelt, og Folk besøger kun Dammen i en „gal Hensigt.“ Stedet skal være en gammel, hedensk Helligdom².

Hellig Kilde (*Slavs Herred, Grindsted Sogn*) fandtes på Klostergårdens Grund i Nollund. 1691 nævnes alene „Kloster.“ Det menes, at der enten har ligget et Kloster her, eller også har Gården hørt under et Kloster. Det kendes andetsteds fra, at Munkene benyttede en hellig Kildes Vand til Madlavning og i Sygdomstilfælde; måske også således her³.

Helliglegemskilde (*Slavs Herred, Vorbasse Sogn*) fandtes i det sydvestlige Hjørne af Vorbasse Kirkegård, er nu dækket til og der findes tre Grave på dens Plads! Kirkegården er bleven udvidet, så Kildepladsen findes nu omtrent midt på Kirkegården Sydvest for Kirkens Hovedindgang. Kilden besøgte Valborg Aften d. 30. April og Helliglegemsaften d. 19. Juni. *Markedet* i Vorbasse, der oprindeligt må have været et Kildemarked, har været holdt til forskellige Tider, men siden 1802 har det stadig været holdt i Begyndelsen af August. Folk blev ved at komme til Kilden for at finde Lindring mod Sygdomme, selv efter at Kilden var bleven tør. Kilden skal være bleven vanhelliget af en skabet Hest⁴. Det er dog først og fremmest Markedet, som har gjort

¹ Jfr. Trap⁸ V, 761. Vestkysten 16/10 1922.

² N. R. 145. Vestkysten 16/10 1922.

³ DFS. 1906/31: 2651. John M. Møller: Slavs Herred, 33. Vestkysten 16/10 1922.

⁴ E. T. Kristensen: Danske Sagn III, Nr. 1176. Jfr. Skattegraveren 1884, Nr. 57. 1889, Nr. 259.

Vorbasse bekendt over større Dele af Jylland. „Mødes vi ikke før, så mødes vi på Vorbasse Marked“, hedder det for et Mundsprog i Sydjylland. „Professor Labri“ har gjort hans til, at Vorbasse er blevet berømt — særlig p. Gr. af hans Omtale af Vorbasse Krigshavn og Fatiggård. „Krigshavnen“ er en velholdt Dam på en Plads i Byen. Rytterfægtningen d. 29. Fbr. 1864, hvor danske Dragoner sejrede over prøjsiske Husarer, har også spredt Kundskaben om den lille By over hele Landet.

Til Vorbasse Marked kom forhen Folk fra næsten hele Jylland. Der solgtes Fisk fra Vestkysten, Trævarer og Frugt fra Østkysten, Hør og Hamp især fra Als, Potter fra Vardeegnen, Smedevarer fra Omegnen og Træsko fra Lower Syssel. Desuden mødte Kræmmere fra Søndem med Kramvarer fra Hamborg og Kniplinger fra Tønder- og Løgumklosteregnen. Gøglere og slette Folk kom naturligvis ogsaa hertil¹. Hvor stor Tilstrømningen har været til Markedet, kan skønnes deraf, at der til et Marked tæt efter 1864 var 127(!) Skænketelte opstillet for at forsyne Folk med Mad og Drikke². Det ældste Vidnesbyrd om Uorden ved Markedet har vi i et Kongebrev af 23. Juli 1653, hvori der påbydes, at Vorbasse Marked skal ophøre og i Stedet for holdes i Kolding. Dette Kongeforbud trådte imidlertid ikke i Kraft, hvilket kan ses af en Indberetning til Peder Resen fra 1667³. Markedet er blevet holdt uafbrudt ned gennem Tiderne i Vorbasse, og det er den Dag i Dag det af Sydjyllands Markeder, hvorved der findes mest Gøgl og sligt, der minder om de gamle Folkeforlystelser, som Markederne

¹ N. R. 139.

² Nationalmuseets Sognekapsel, 2 Afdl.

³ Oluf Nielsen: Slavs Herred, 40 ff. John M. Møller: Slavs Herred, 85 ff., 199 ff. Danske Atlas V, 886, 976. Jfr. Danske Saml. 2 R. IV, 74 f.

jo var i langt rigere Maal forhen end nu. Det rige Markedsliv har måske forårsaget, at der i Folketraditionen er overleveret så lidt om den hellige Kilde, som Tilfældet er; men det er dog afgjort den, der fra Begyndelsen af har givet Vorbasse sin Berømmelse¹.

Hellig Kilde (Anst Herred, Veerst Sogn) findes tæt Nordvest for Gården Bremerholm ved en lille Mose. Nu er Kilden et almindeligt stensat Hul i Jorden. Det kaldes ofte *Tudsehullet*, fordi Tudserne holder til deri i tørre Somre. Kilden besøgtes af syge og døende St. Hansaften til omkring 1830—40. Kilden vanhelligedes af en skabet Hest. Ved Kilden er en milevid Udsigt til alle Sider².

Narkes Kilde (Anst Herred, Anst Sogn) nævnes 1638 beliggende Syd for Noesgård³. Denne Kilde har vist næppe været hellig.

Hellig Kilde (Anst Herred, Skanderup Sogn) udsprang 1707 ved Dollerup By og besøgtes af mange syge. Sognepræsten ansøger Biskoppen i Ribe om Lov til at sætte en Blok ved samme Kilde, „da det er at formode, at Blokkens Bekostning ejheller kunde afbetales, men og med Tiden komme de fattige i Sognet til Nytte.“⁴ Om Tilladelsen blev givet, og hvor længe Kilden besøgtes, har jeg ikke kunnet få oplyst, ligesom jeg heller ikke er i Stand til at påvise, hvor Kildens Plads var ved Dollerup.

¹ Se endvidere Trap³ V, 774. Vestkysten 16/10 1922. Kold. Flkbl. 21/6 1924.

² DFS. 1906/31, B 26. N. R. 234. Vestkysten 17/10 1922. Kold. Flkbl. 21/6 1924.

³ Danske Saml. 2 R. IV, 85. Vestkysten 17/10 1922. Kold. Flkbl. 21/6 1924.

⁴ Ribe Bispearkiv Nr. 8 Capsa 2. Pk. 1. Post A. (Landsarkivet, Viborg).

Trefoldighedskilden (Anst Herred, Seest Sogn) fandtes ved en lille Bæk i en Dal på Seestskovgårds Mark. Kilden var forsynet med en Egetræsramme, var 2½ Fod bred på hver Side og 3 Alen dyb. Nu er den et almindeligt Vandhul med Trædække og kaldes af enkelte gamle, som endnu kan huske den, for „*æ hælde Vand*“. En tidligere Ejer af Kilden kaldtes „Jens Peter Helle-vand.“ En Gård tæt ved Kilden hedder *Helligvands-gården*. Kilden besøgte af mange St. Hansaften mod engelsk Syge, Blegstot og dårlige Øjne. Vandet blev også hentet til Vadskning af syge Kreaturer (meddelt 1920). Tre Ugedage i Rad synes at have haft bestemt Betydning for Helbredelsen. Var Sygdommen vanskelig at komme af med, besøgte Kilden tre Gange eller tre gange 9 eller også ni gange ni Gange. Her har vi sikkert Mindelser om en gammel Vandkur¹. 1743² var Kilden højt anset, og den besøgte til omkring 1840—50, især af Borgerfolk fra Kolding, der drak af dens Vand og tog en fyldt Flaske med hjem. Ungdommen dansede i den nærliggende Gård, hvor der kunde købes Kaffe og Brændevin. Brændevinen blev smuglet over Toldgrænsen fra Kilden som Kildevand. Toldpersonalet forundredes engang over alt det „Helligvand“, der førtes ind til Kolding en St. Hansnat, men da Vandet blev nærmere undersøgt, viste det sig at være Brændevin! Kildegæsternes store Antal gav Anledning til Uordner, hvorfor Ejeren af Kilden, Peder Lillerup Hansen, 1849 forbød Valfarterne til den. Forbudet blev ikke adlydt, da man sagde, at det var en gammel Rettighed, Folk havde, og endvidere var det en gammel Hæftelse på

¹ N. R. 180.

² Indb. om Amtens og Købstædernes Forhold 1743 (Rigsarkivet).

Gården, at Kilden stod uhindret til Afbenyttelse for alle og enhver. Herefter blev Forbudet læst op i flere Kirker og bekendtgjort ved Trommeslagning på Kolding Gade. Så hjalp det¹.

Maakilde (Malt Herred, Holsted Sogn), som nævnes i Præsteindberetningen 1638², fandtes vist i en Eng ved nogle Udflyttergårde Nordøst for Holsted. Jordmonnet i Engen skal være jærnholdigt. *Ma, Made* betyder Eng³.

Sønderkilde fandtes i Holsted By, men dens Plads kan ikke påvises.⁴

Voldborg Kilde menes at have været et Sted Øst for Faurskovgård ved en Dam: *Viedam* (Helligdam? eller Vidje-?). Man skulde hente Vand fra en bestemt Kilde, hvis Brændevinsbrændingen skulde lykkes ret. Det har sikkert været ved én af de nævnte Kilder.⁵

Ingeborgs Kjær (Malt Herred, Føvling Sogn) nævnes 1638.⁶ Navnet kan godt være efter en Kone, som har boet der, og behøver ikke at være efter en (lokal) Helgeninde. I Hofmans⁷ Foundationer meddeles, at der i Føvling Sogn „findes endeel Kilder med skøn Vand.“

Hellig Kilde (Malt Herred, Malt Sogn) fandtes i Malt Præstegårds Have på Kongensbjerg tæt ved Kirken. Kilden var forhen temmelig berømt og besøgtes enten den ³⁰/₄ eller ²³/₆.⁸ Sognets unge samledes tid-

¹ N. R. 180. P. Eliassen: Kolding fra Middelalder til Nutid, 427. Museum VI., 34. Trap⁸ V, 786. Vestkysten ¹⁷/₁₀ 1922. Kold. Flkbl. ²¹/₆ 1924. DFS. 1906/31: 2668.

² Danske Saml. 2 R. IV, 113. O. Nielsen: Malt Herred, 125.

³ N. R. 143. Vestkysten ¹⁷/₁₀ 1922. Kold. Flkbl. ²¹/₆ 1924.

⁴ N. R. 174.

⁵ N. R. 173.

⁶ O. Nielsen: Malt Herred, 104.

⁷ IV, 593. Vestkysten ¹⁷/₁₀ 1922.

⁸ O. Nielsen: Malt Herred, 1. P. Bjerges Årbog 1893, 128. N. R. 228. Vestkysten ¹⁷/₁₀ 1922. Kold. Flkbl. ²¹/₆ 1924.

ligere til Leg ved Kilden (medd. 1922). Helligkilden i Kirkens Nærhed tyder på, at Malt Kirke ligger på en Oldtidshelligdoms Plads. Den hedenske Offerkilde fandtes hyppigt ved det hedenske Hov. Begge Dele blev i Tidens Løb „kristnede“.

Her kan måske passende nævnes, at der i *Askov* (Malt Sogn) findes en Kilde, som på sin Vis minder om de hellige Kilder. Det er Brønden med Klokkespillet og Fuglen i *Korsgaards Have*, kendt af alle, der har været i Askov. Det fortælles, at den gamle Eneboer Korsgaard, savnede Vand; så en Dag kom en lille Fugl (Lærke?) og satte sig kviddrende i hans Have. Dette så han som et Tegn på, at i Jorden under Fuglen var en Vandåre. Ved Gravning på Stedet viste dette sig også at passe. Derfor findes der så mange Indskrifter i denne mærkelige Have om Fuglesang og Kildespring, alt udtrykt på symbolsk-mysteriøs Vis, præget af Bibelen og Østerlandene, hvor Korsgaard havde været på Rejse. Tildragelsen med Fuglen og Kilden i Korsgaards Have minder meget om de mange skønne Sagn og Legender fra Middelalderen om Helligkildernes Opdagelse eller Oprindelse på Grund af et eller andet Jærtegn. Da Korsgaards Have ikke alene har Interesse for vort Emne her, men også for de mange fremmede, der hvert År kommer til Askov på kortere eller længere Besøg, turde man mene, det var en Opgave for det nye *Bylav* i Askov at forsøge på at få denne ejendommelige Have under Kultur, så den helt igennem kunde være til Glæde for de besøgende, ligesom en *trykt* Vejledning sikkert vil blive påskønnet og købt af mange. Korsgaards Have er måske Askovs ejendommeligste Seværdighed. — Jeg er klar over, at det ikke her er det bedste Sted at fremkomme med ovennævnte Omtale af denne Have, men da Emnet, som her behandles, er *Kilder* og tilmed behandles i den historiske Årbog for det Amt, hvor Korsgaards Have med sin Kilde findes, kan det vel forsvares at omtale Sagen her.

St. Algiers Kilde (Malt Herred, *Vejen* Sogn) fandtes i den „hellige Mose“ på Lundgårds Mark østlig i *Vejen* Sogn, omtrent hvor Ribe- og Esbjerg-Landevejen danner et Hjørne i Marken. Kilden er nu jævnet. Vandet

var klart og velsmagende trods Mosens Nærhed. Kilden besøgte til omkring 1840—50. Den vanhelligedes af en skabet Hest.¹

Hellig Kilde (Malt Herred, Læborg Sogn) fandtes indenfor Kirkegårdsdiget Syd for Kirken. Kilden jævnedes i 1870'erne. Siden skal Kirkegården have været fugtig i Sydsiden. Kilden besøgte d. ²³/₆, tilsidst dog vist kun i Hemmelighed. Der skal være blevet helbredt mange ved denne Kilde.² Læborg Kirke er også — som Malt — bleven bygget på en hedensk Helligdoms Plads, hvad den hellige Kilde og Runestenen med Thorshamrene turde vise.

St. Knuds Kilde (Gørding Herred, Bramminge Sogn) fandtes Sydøst for Bramminge Hovedgård i Nærheden af en Mose i nordlig Retning fra Stationen. Vandet havde et mælkeagtigt Udseende. Nissen-Ramten meddelte (o. 1893) følgende fra Kilden og Kapellet derved: „Hvor Krøblingene klædte sig af og paa, byggede man fra først af et Kapel, som siden blev ombygget til den nuværende Kirke. I Kirken, der var indviet til Sct. Knud, havde man et undergjørende Træbillede, som var ført fra Odense hertil; men Sagnet lader ogsaa Billedet komme fra Sjælland. Hvis man kan tage Hensyn hertil, synes det noget uvist, om her menes Knud Lavard eller Knud den Hellige; men den sidstnævnte Helgens Billede blev siden malet i Kirken. Kildesøgningen er forbi og ved at gaa i Glemsel. . . . Arealet næsten hen til Kilden fra Brammingesiden er højt, fast og haardt, og til denne Side laa Kapellet. Af dette sees nu ikke

¹ Danske Saml. 2 R. IV, 111. O. Nielsen: Malt Herred, 45. N. R. 141. Trap³ V, 802. Vestkysten ¹⁷/₁₀ 1922. Kold. Flkbl. ²¹/₆ 1924.

² Danske Saml. 2 R. IV, 111. O. Nielsen: Malt Herred, 77. N. R. 140. Vestkysten ¹⁸/₁₀ 1922. Kold. Flkbl. ²¹/₆ 1924.

Spor; men en noget ophøjet Plads er betegnet som Stedet for Kapellet. Paa Pladsen sees ikke Spor af Bygning, naar undtages nogle smaa Koltringer;¹ men det er jo ogsaa troligt, at Kapellet blot har været byggt af Træ. . . . I Meddelerens yngre Dage blev Kilden besøgt en Gang imellem i al Hemmelighed. I Faderens Tid kom flere Gjæster, som i Regelen var langt borte fra. De forudgangne af Slægten har fortalt, at det især var Krøblinge, som søgte Kilden, da den agtedes særlig god for saadanne. De gjorde først en meget lang Bøn i Kirken, dernæst bad de i Kapellet, klædte sig af ganske nøgne og badede sig i Kilden. Efter endt Bad sang de en Salme ved Kilden, klædte sig paa og gjorde en Bøn i Kapellet. De fleste af Gjæsterne begav sig atter til Kirken for der at gøre en Takkebøn. Om Bønnerne gjordes til Sct. Knud eller foran hans Billede, vides ikke. Om Bønnen havde nogen bestemt Formel, eller om Salmen var et bestemt Nr., vides nu ikke.“²

Der er en Uoverensstemmelse i denne af Nissen-Ramten indsendte Beretning om Kapellet og Kirken. I første Afsnit bliver Kapellet senere til Kirke, i sidste Afsnit forbliver Kapel og Kirke hver for sig, hvilket nok er det rigtige. Om Kirkens Historie kan man ellers læse i *Oluf Nielsens Bog: Gjørding Herred*, 58. Nærmere Oplysninger, der støtter eller modbeviser Nissen-Ramtens Meddelelser, har jeg ikke kunnet finde, og jeg har derfor ment det rigtigst at hidsætte ordret, hvad han har skrevet. Jeg skal dog tilføje, at jeg ikke føler mig overbevist om alle Enkeltheders Pålide-

¹ d. e. Håndsten.

² N. R. 144. Trap³ V, 811. Vestkysten 18/10 1922.

lighed i hans Beretning om Kapel-, Kirke- og Kildebesøgene i Bramminge. —

Hermed er vi så færdige med Gennemgangen af det Materiale, jeg har kunnet finde om de hellige Kilder i Ribe Amt. I Forhold til flere andre danske Egne er det ikke så grumme meget, der er os overleveret om Emnet fra dette Amt. Derfor har hver lille Oplysning sin Interesse, og hvis stedkendte Folk eller Lokalhistorikere skulde vide mere om de enkelte Kilder, end her i al Korthed er fremsat, eller der skulde findes trykt Literatur, som jeg trods min Søgen måtte have overset, vil eventuelle Oplysninger herom blive modtaget med Taknemmelighed af *Dansk Folkemindesamling, Kgl. Bibliotek, København K.*

En almindelig Fremstilling af Kildedyrkelsen i Tilslutning til de anførte specielle Kildebeskrivelser skal ikke gives her, bl. a. fordi der i Begyndelsen af 1926 i Foreningen *Danmarks Folkeminder* vil fremkomme et større Arbejde om alle Danmarks hellige Kilder og Kildedyrkelsen både i Almindelighed og i Særdeleshed, hvilket Arbejde jeg her må nøjes med at gøre interesserede opmærksom på. Men i denne Bog vil der ikke blive Plads til Fremlægning af *hele* Materialet om alle Danmarks ca. 600 Kilder, og det er for at få *alt* Stoffet med, som jeg har samlet, at jeg tillader mig at fremkomme med nærværende Redegørelse, som vel også kan være af Interesse for Holderne af „*Fra Ribe Amt*“.

København, 13. Juli 1925.
